

(פ"ב מ"ג) לא יאמר אזרע ואח"כ אהפוך אלא הופך ואח"כ זורע.

דף עג עמוד ב

השתא נמי כדיניהם עבידנא לך וכו'. פרש"י ז"ל שעל הגוי לפדות הבית ומפני כך מותר דלא מחייב ליה רבא מידי אלא גוי⁶⁶⁷, ואחרים אמרו דאפילו היה רבא

חייב לפדותו מותר, דכיון דבדיניהם אין הגוי יכול לסלקו לרב מרי מן (הפירות) [הבית] עד שיביא לו מעותיו⁶⁶⁸, השתא נמי מותר שהרי מכורה היא לו עד שיביא כדאמרינן (ס"ב ב') אינהו בתורת זביני אתו לה, וישראל מגוי קני כדיניהם, הילכך כשנוטל מעותיו מרבא כחזור ומוכרה לו הוא⁶⁶⁹.

רוח ברור

חותכים הזמורות, ועל עבודה זו מקבלים שכר. ומה שצריכים לעבוד גם לבסוף הוא משום דאל"כ בעל השדה מחוייב לשלם להם מיד וכל שלא שילמו מיד הוי כאגר נטר. ולפירושו אינו שייך לרבית כלל, כיון דריוח שיש בהזמורות יותר ממה ששילמו, הוא משום האריסות שעובדים בחתיכת הזמורות.

667. ומבואר מדברי רבינו דלשיטת רש"י היכא דהסכים רבא לפדות הבית חייב ר' מרי לשלם לו השכירות, ועימש"כ בחיד' הריטב"א. ולענין ביאור הסוג' עי' הערה הבאה ובמש"כ בחיד' הריטב"א. ועכ"פ מבואר בחיד' הריטב"א דרש"י למד דהטעם דר' מרי רוצה לשלם לרבא הוא משום שהוא חושש משום גזילה, אמנם דיוק זה ברבינו (דהיכא שחייב רבא לשלם הוא אסור) הוא משום הדין רבית, דהיכא שרבא מחוייב לפדות הקרקע, אז יש חשש של מיחזי כרבית גם לרש"י.

668. ומש"כ רבינו דאין הנכרי יכול לסלק ר' מרי מן הבית, לא נתכוין לומר דהוי כהסוג' דאתרא דלא מסלקי, דלא דמי לסוג' דאתרא דמסלקי (דף ס"ז. -), דשם מיירי אם יכול הלוה לסלק המלוה מהקרקע קודם זמן פירעון החוב ע"י החזרת קרן החוב, וזה רק מותר באתרא דמסלקי, וכאן מיירי אף באתרא דמסלקי דיכול הנכרי לשלם החוב מתי שירצה, מ"מ כיון דבדיני עכו"ם אין הנכרי יכול לסלק המלוה מהפירות עד הפרעון (ושלא כבדיני ישראל דאין להמלוה הפירות כלל משום איסור רבית), כל מקום דינו באתרא דלא מסלקי וכבדף ס"ב, דאצל העכו"ם לעולם נחשב כמכר.

ועי' לשון רבינו ריש ס"ז. ד"ה עבד רבינא וז"ל שם 'והם בכל מקום אין מסלקין הם ובתורת זביני

אתו לכל משכנתא, והלכך כיון דלא מסלקי הוה ליה כזביני הואיל ולא מצו לסלוקי כל אימת דבעי אלא עד מישלם זמניה, והוה ליה כמוכרה מעכשיו וחוזר ולוקחה ממנו לאחר זמן' עכ"ל. וזה היינו הגמ' שהביאו רבינו גם כאן, אמנם משמע מזה דמש"כ באתרא דלא מסלקי היינו דאין להם רשות לסלק המלוה עד זמן הפירעון וכסתם פירוש המילים של אתרא דלא מסלקי. ונר' דבדיני עכו"ם כל משכנתא הוי אתרא דלא מסלקי מתחילה, אבל גם אחרי זמן פירעון אין רשות להלוה לסלק המלוה עד שפרעו כל החוב, לאפוקי דיני ישראל דמבואר בהסוג' לעיל בדף ס"ז דיכול לסלק המלוה אחרי זמן הפירעון ע"י מחאה, עיי"ש.

ועי' עוד בראשונים דף ס"ז: דפליגי באתרא דלא מסלקי אחר זמן פרעון, איך חוזר הקרקע לרשות הלוה, ועיי"ש דהרשב"א ס"ל דעד שעושה קנין חדש נשאר אתרא דלא מסלקי כיון דהוי מכר גמור. (ועיי"ש שכתבנו שרבינו חולק עליו בזה). וצ"ע לשיטת הרשב"א איך עלה על דעת ר' מרי לשלם עבור פירות שנה שנייה, דכיון דבשנה ראשונה הוי אתרא דלא מסלקי נשאר לעולם אתרא דלא מסלקי גם בדיני ישראל. אמנם עי' לעיל ס"ז: בחיד' הרשב"א ד"ה אמר איזיל שעשינו שינוי בהגירסא ולפי זה שיטת הרשב"א הוא דיכול הלוה למחות נגד אכילת המלוה אחרי הזמן הפירעון (הגם שנמשך הדין מכר עד הפירעון ממש, עיי"ש), ולפי זה א"ש גם כאן, די"ל דסבר ר' מרי דאין מחאה גדולה כזו, ודו"ק.

669. לכאור' נר' דמה שכתב רבינו שרבא חייב לשלם, אין הפירוש דחייב ממש כלוה, דאיך שיעבד עצמו וגם איך קונה חוב ע"י מכירת הלוה. דמה שמצינו בש"ס מכירת שטר חוב מיירי במלוה